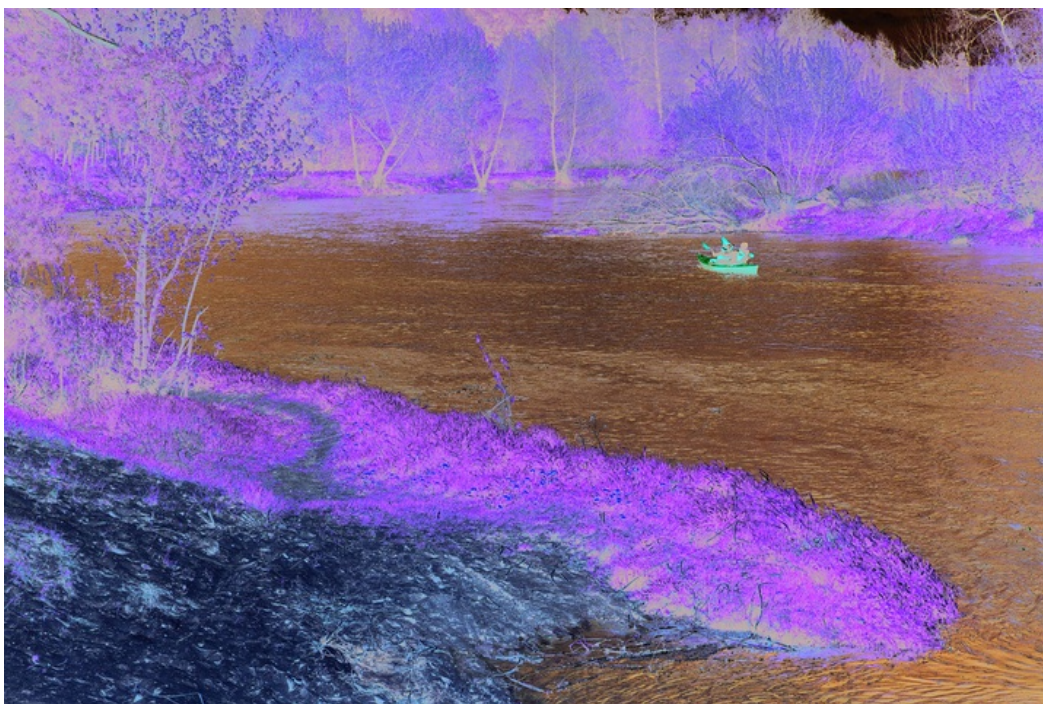

Wokół Nasielska

Autor: fot.

Krzysztof Miller

Malownicza wędrówka wśród natury doliny Wkry to świetny pomysł na udany weekend. Szlak, który przedstawiamy w tym miesiącu to potrójna korzyść: aktywność fizyczna, dobrodziejstwa przyrody oraz lekcja historii. Trzeba skorzystać!

Wiosna już w rozkwicie, więc wędrówki krajoznawcze cieszą się powodzeniem. Niezależnie od tego czy pieszo, czy na rowerze, ten rodzaj rekreacji należy do najbardziej przystępnych, a możliwości ma w zasadzie nieograniczone.

Pieszko przez Cztery Pory Roku

Wielbicieli wędrówek zachęcamy do zapoznania się z trasą niebieskiego szlaku, biegnącego doliną Wkry. Jest to bez wątpienia jeden z najpiękniejszych szlaków na Mazowszu. Nie bez powodu jego twórca – wybitny krajoznawca mazowiecki Lechosław Herz – określił go ponadregionalnym i unikalnym. Nazwa „Cztery Pory Roku” wzięła się z przyrodniczego oblicza trasy, która wręcz wtapia się w zmieniające scenerie podczas pór roku w dolinie rzeki. Ten szlak warto odwiedzać przez cały rok.

Trasa jest bezpieczna dzięki temu, że prowadzi w prawie 80 proc. ścieżkami i dróżkami przez nadwkrzańskie, dzikie przyrodniczo tereny, które są niedostępne dla ruchu pojazdów. Trasa szlaku w gminie Nasielsk prowadzi przez: Ciekosyn, Lelewo, Zaborze, następnie przechodzi przez miejscowości gminy Pomiechówek (do PKP Pomiechówek). Malownicza wędrówka wśród natury doliny Wkry to świetny pomysł na aktywność fizyczną i odpoczynek. Niebieski szlak prowadzi przez piękne, zróżnicowane krajobrazowo i cenne przyrodniczo tereny. Można podziwiać tu m.in.: oczka wodne po starorzeczach, źródła i strumyki. Jest to też doskonałe miejsce na długie spacery wśród pięknej leśnej scenerii lub nadrzecznych łąk.

Przy trasie znajduje się kościół z pomnikami przyrody w Ciekusynie i dworek z parkiem w Lelewie. Zobaczymy również pozostałości po starym moście związanym z walkami Bitwy nad Wkrą w 1920 r. W pobliżu, w Borkowie jest także pomnik upamiętniający to wydarzenie. Główną atrakcją i osią trasy jest sama rzeka, która sprawia, że mamy malownicze widoki, możemy obserwować jak meandruje (na samym odcinku 18 km szlaku skręca przeszło 30 razy). Sielsko odpocząć można na polanach tzw. terasach nadzalewowych.

Na terenie gminy Pomiechówek wart uwagi jest rezerwat przyrody – „Dolina Wkry”. W rejonie Goławic znajduje się piękny wiosną i jesienią las bukowy, który jest nietypowy dla regionu mazowieckiego.

Odnowieniem, udroźnieniem i uatrakcyjnieniem niebieskiego szlaku zajęło się Stowarzyszenie Nasielsk Baszta Team oraz Stowarzyszenie Rozbiegamy Nowy Dwór. Projekt został dofinansowany z budżetu Samorządu Województwa Mazowieckiego.

Jednoślądem wzdłuż pradoliny Wkry

Czerwony szlak rowerowy w formie pętli o długości 46 km stanowi swoistą obwodnicę gminy – główny szlak turystyczny Nasielska dla rowerzystów. Wytoczony jest tak, by pokazać najcenniejsze tereny przyrodnicze, różnorodne ekosystemy i malownicze krajobrazy.

Podróżując wzdłuż pradoliny Wkry i doliny Nasielnej, a także wschodniego korytarza ekologicznego gminy Nasielsk, odkryjemy ich urokliwe tereny i walory, szczególnie krajoznawcze. Trasa przebiega przez wiele ciekawych miejsc, obiektów, zabytków, które z pewnością zatrzymają turystę. Zróżnicowany jest także profil i nawierzchnia jej przebiegu. Zachodnia połowa asfaltowa i pagórkowa, natomiast wschodnia płaska, ale urozmaicona szutrowymi odcinkami pośród pól bądź lasów. Tematem przewodnim szlaku jest Bitwa Warszawska 1920 r. wpisująca się w lokalną historię za sprawą dwóch ważnych starć wojny polsko-bolszewickiej – bitwy nad Wkrą i bitwy o Nasielsk. Szlak wyznaczony został przez tereny i miejsca (bądź w ich pobliżu) związane z tamtymi wydarzeniami, m.in. cmentarze (w Nasielsku i Ciekusynie), pomnik i stary most w Borkowie, las w Ciekusynie, rzeka Wkra oraz murale w Nasielsku.

– Pandemia zmusza nas do weryfikacji planów wyjazdowych – zamiast egzotycznych wycieczek wybieramy odpoczynek w kraju, często nawet w regionie, blisko domu. Okazało się, że taki rodzaj może być równie satysfakcjonujący – mówi wicemarszałek Wiesław Raboszuk. – Mazowsze jest pełne urokliwych miejsc i wcale nie trzeba daleko szukać. Każdy znajdzie coś dla siebie: wyprawy typowo krajoznawcze, szlakiem architektury świeckiej lub sakralnej, śladami bohaterów historii, nie tylko tej najnowszej. Mazowieckie gminy w niezwykle ciekawy sposób promują swoje walory i zachęcają turystów do odwiedzin. Warto skorzystać z tej oferty.

Kość niezgody

„Bitwa o Nasielsk to najważniejsze wydarzenie w bitwie na przedpolach Warszawy powstrzymujące marsz ku Wiśle wojsk rosyjskiego Frontu Zachodniego. Bitwa ta stworzyła podstawy do uruchomienia manewru znad Wieprza, który doprowadził do diametralnego odwrócenia losów generalnej bitwy i zmusił przeciwnika do ucieczki na wschód. Bitwa o Nasielsk, jako pole bitwy 5. Armii gen. Sikorskiego, jest niedoceniana przez polską historiografię. Milczano o niej z powodu animozji personalnych między dowódcą tej armii a marszałkiem Piłsudskim”¹.

Zwiedzanie z ekranem

W ramach projektu Rowerowy „Szlak 100-lecia Bitwy Warszawskiej” powstała aplikacja na urządzenia mobilne oraz towarzysząca jej strona internetowa www.szlak1920.pl. Tematem przewodnim jest Bitwa Warszawska 1920 i miejsca z nią związane, ale oznaczono także inne atrakcyjne punkty. Dla porządku i potrzeb użytkownika zostały podzielone na kategorie i podkategorie. W aplikacji każda pozycja oprócz lokalizacji ma zdjęcia, opisy i ciekawostki.

W ramach aplikacji istnieje możliwość oznaczania miejsc, które będą stanowić dowód na zdobycie Odznaki Szlaku 100-lecia Bitwy Warszawskiej PTTK w stopniu brązowym, srebrnym lub złotym. Będzie to pierwsza w skali kraju cyfrowa odznaka PTTK. Pierwszych 300 osób otrzyma fizyczne odznaki (po 100 każdego stopnia), które będzie można odebrać w Urzędzie Miejskim w Nasielsku, Nasielskim Ośrodku Kultury i Wiosni w Ciekosynie.

- Aplikacja „Szlak 100-lecia Bitwy Warszawskiej” to innowacyjne rozwiązanie, mające zachęcić większą liczbę osób do aktywnego wypoczynku oraz zwiększania świadomości historycznej - mówi Bogdan Ruszkowski, burmistrz Nasielska. - Prowadzi ona trasę, tworzącą prawie 50-kilometrowy pierścień wokół Nasielska, przebiegającą malowniczymi terenami wiejskimi, na których toczyły się zmagania wojenne kampanii roku 1920, podczas której udało się odeprzeć nawałę bolszewicką. Aplikacja jest nieocenioną pomocą podczas odkrywania losów Bitwy Warszawskiej, wskazując użytkownikom warte odwiedzenia punkty jednej z najistotniejszych batalii w historii ludzkości, okraszone bogatymi opisami przebiegu walk. Zwiedzający mogą liczyć również na tereny atrakcyjne krajobrazowo, majestatyczne pomniki przyrody, a także ciekawostki historyczne z samego miasta Nasielsk z pozostałych okresów historycznych.

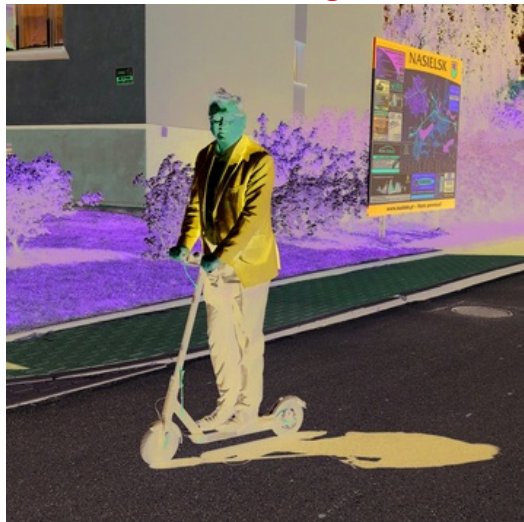
Projekt przygotowany przez PTTK Mazowsze przy współpracy z Urzędem Miejskim w Nasielsku otrzymał dofinansowanie z budżetu samorządu województwa.

[Aplikacja turystyczno-historyczna jest dostępna do pobrania dla systemów Android i iOS](#)

[fot. arch. UM w Nasielsku](#)

Burmistrz Nasielska Bogdan Ruszkowski przekonuje, że w gminie nie sposób się nudzić,

fot. Krzysztof Miller

Ze względu na podmokły teren nasielski kościół pw. św. Wojciecha miał pierwotnie stać w innym miejscu,

fot. Krzysztof Miller

Kościół pw. św. Doroty w Ciekusynie został wzniesiony w drugiej połowie XVI w. Pomimo wielu remontów zachował swój gotycko-renesansowy charakter,

fot. Krzysztof Miller

Szlaki są dobrze oznaczone, m.in. emblematem kolorystycznymi.

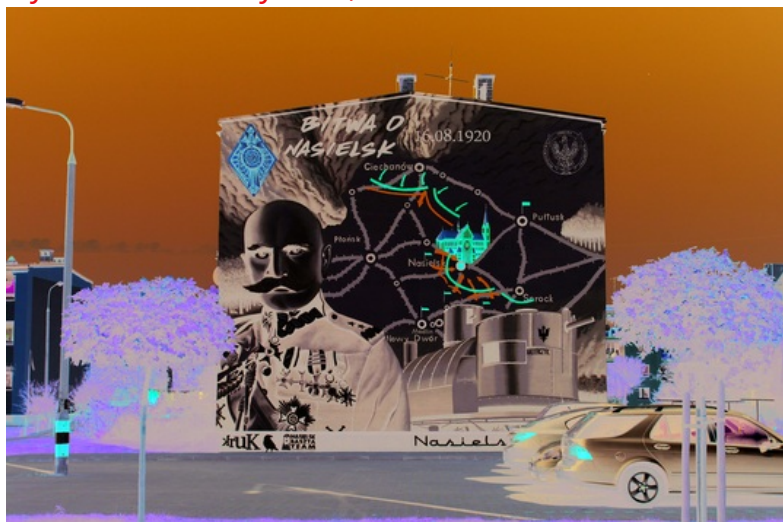
fot. Krzysztof Miller

Ilustrowane tablice informacyjne są bardzo pomocne podczas wycieczki.

fot. Krzysztof Miller

W stulecie Bitwy Warszawskiej na ścianach dwóch nasielskich bloków powstały murale upamiętniające wydarzenia z tamtych lat.

fot. Krzysztof Miller

Nad mostem w Borkowie do dziś odbywają się rekonstrukcje bitwy o Nasielsk,

fot. arch. Andrzeja Zawadzkiego

UWAGA

Informacje opublikowane przed 1 stycznia 2021 r. dostępne są na stronie archiwum.mazovia.pl